

RS § 278 Delrapportering av uppdrag. Översyn av ägandet i GEAB

Ärendenummer: RS 2025/467

Paragraf föregående instans: AU § 158

Regionstyrelsens beslut

- Delrapporteringen av uppdraget godkänns.
- Regiondirektören får i uppdrag att genomföra en ekonomisk värdering och inleda förhandlingar, för att därefter återkomma med ett beslutsunderlag inför en eventuell försäljning av Region Gotlands aktieinnehav i Gotlands Energi AB.

Jäv

Andreas Unger (M), Sara Vilhelmsson (M), Johan Malmros (C) och Mårten Silvén (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Region Gotland äger idag 25 procent av Gotlands Energi AB (GEAB) och Vattenfall äger 75 procent. Som minoritetsägare har regionen ett visst inflytande, men besluten fattas ytterst i GEABs olika bolag. GEAB står inför stora investeringar, framförallt inom elnätsverksamheten men även inom fjärrvärmeverksamheten, som Region Gotland behöver vara med och ta ansvar för. Region Gotland har dessutom många stora egna investeringar som behöver göras de närmaste åren i sina kärnverksamheter. Eftersom Region Gotlands ekonomi är ansträngd är det viktigt att även titta på hur alla kommande investeringar ska finansieras.

Region Gotlands ekonomiska läge, GEABs kommande investeringar och att det finns en hel del värde i GEABs verksamheter, föranleder ett behov av att utreda nyttan och värdet av Region Gotlands ägande i GEAB.

Regionstyrelsen beslutade 2025-04-01 att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra en översyn av ägandet i GEAB-bolagen. I syfte att göra detta har konsultbolaget PwC anlitats för att genomföra en *Strategisk utvärdering av ägande i Gotlands Energi AB* med uppdraget att analysera risker och möjligheter med en eventuell försäljning av Region Gotlands aktier i Gotlands Energi AB.

PwC:s utredning utgör grunden för den delrapportering som nu lämnas till regionstyrelsen. PwC har i rapporten jämfört de två huvudsakliga handlingsalternativen mot varandra, alltså att sälja respektive behålla Region Gotlands ägarandel i GEAB. Analysen har gjorts utifrån fem olika perspektiv: näringsliv, samhällsbyggnad, beredskap, klimat och ekonomi.

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att PwC, utöver vissa mindre risker, har identifierat övervägande positiva effekter för Region Gotland vid en eventuell försäljning av minoritetsandelen i Gotlands Energi AB. De tydligaste

fördelarna för Region Gotland är att en försäljning skulle komma att generera ett kapitaltillskott och eliminera risken för Region Gotland att behöva gå in med ekonomiska ägartillskott till bolaget. Båda dessa har positiv effekt på Region Gotlands ekonomiska status. De mindre risker som utredningen identifierat avser Region Gotlands insyn och inflytande i bolaget, förlust av arbetstillfällen och kompetens, förlorad kontroll över elnäts- och fjärrvärmepriser och förlorad lokal förankring vid nya projekt. Bedömningen är att dessa kan hanteras och att de effekter som kan uppstå är av begränsad omfattning.

Bedömning

PwC:s utredning utgör grunden för den delrapportering som nu lämnas till regionstyrelsen. Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att PwC, utöver vissa mindre risker, har identifierat övervägande positiva effekter för Region Gotland vid en eventuell försäljning av minoritetsandelen i Gotlands Energi AB. De tydligaste fördelarna för Region Gotland är att en försäljning skulle komma att generera ett kapitaltillskott och eliminera risken för Region Gotland att behöva gå in med ekonomiska ägartillskott till bolaget. Båda dessa har positiv effekt på Region Gotlands ekonomiska status. De mindre risker som utredningen identifierat avser Region Gotlands insyn och inflytande i bolaget, förlust av arbetstillfällen och kompetens, förlorad kontroll över elnäts- och fjärrvärmepriser och förlorad lokal förankring vid nya projekt. Den bedömning som görs är att dessa risker kan hanteras och att de effekter som kan uppstå är av begränsad omfattning.

Utifrån det presenterade underlaget föreslås regionstyrelsen att godkänna delrapporteringen av uppdraget, och ge regiondirektören i uppdrag att genomföra en ekonomisk värdering och inleda förhandlingar, för att därefter återkomma med ett beslutsunderlag inför en eventuell försäljning av Region Gotlands aktieinnehav i Gotlands Energi AB.

Ärendets behandling under mötet

Andreas Unger (M), Sara Vilhelmsson (M), Johan Malmros (C) och Mårten Silvén (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2025-04-01, § 129

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-09

PwC konsultrapport, Strategisk utvärdering av ägande i Gotlands Energi AB, 2024-05-09